MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tomáš Taraba
podpredseda vlády a minister životného prostredia Slovenskej republiky

Bratislava, 28.januára 2025
Číslo sp.: 15644/2024-9.
Číslo: 81518/2024

R o z h o d n u t i e

Podľa § 61 v spojení s § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a na návrh Osobitnej komisie ministra životného prostredia Slovenskej republiky pre konanie vo veciach rozkladov vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie

zamietam

rozklad navrhovateľa: SILICA, s.r.o., Nad Plážou 14554/33, 974 01 Banská Bystrica, IČO 46 017 020 voči rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 52418/2024, 52419/2024-int. zo dňa 31. 07. 2024 z konania o podnete, ktorým ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024, rozhodlo v konaní podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní konania na základe odôvodneného písomného podnetu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy, Kammerhofská 26, 969 01 Banská Štiavnica vo veci navrhovanej činnosti **„Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“**, navrhovateľa SILICA, s.r.o., Nad Plážou 14554/33, 974 01 Banská Bystrica, IČO 46 017 020 rozhodlo, že predmetná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024

a
rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 52418/2024, 52419/2024-int. zo dňa 31. 07. 2024 potvrdzujem.

Odôvodnenie:

Dňa 08. 02. 2024 bol na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „ministerstvo“) doručený podnet Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy, Kammerhofská 26, 969 01 Banská Štiavnica (ďalej len „podávateľ podnetu“) na začatie konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) v súvislosti s navrhovanou činnosťou „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“).

Ministerstvo vzhľadom na vyššie uvedené upovedomilo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), listom č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 19751/2024 zo dňa 12. 03. 2024, známych účastníkov konania, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia podnetu začalo v súlade s § 19 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. konanie o podnete, v ktorom ministerstvo rozhodne, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

V súlade s § 19 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, Ministerstvo zároveň informovalo Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, Ul. 9 Mája 2, 975 90 Banská Bystrica, ako povoľujúci orgán (ďalej len „povoľujúci orgán“), o začatí konania o podnete a vyžiadalo od navrhovateľa podľa § 19 ods. 7 zákona a následne od povoľujúceho orgánu predloženie informácií na objasnenie požiadaviek podnetu. Požadované informácie doručil povoľujúci orgán na ministerstvo dňa 22. 03. 2024, listom č. 1142-1353/2024 zo dňa 22. 03. 2024, dotknutá obec – mesto Banská Štiavnica dňa 21. 03. 2024 listom č. 1687/2024/Výst. zo dňa 20. 03. 2024 a navrhovateľ dňa 09. 04. 2024.

Informácia podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o podnete bola zverejnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: *https://www.enviroportal.sk/eia/detail/podnet-podla-19-ods-2-zakona-c-24-2006-z-z-o-posudzovani-vplyvov-na-zi*

Predmetom podnetu bolo: „*riadne posúdenie činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“ a preskúmanie vzniknutej situácie najmä v otázkach:*

- či sa navrhovaná činnosť bude z hľadiska záberu plochy posudzovala podľa zákona č. 24/2006 Z. z.,
- „*či je navrhovaná činnosť v súlade s činnosťou montanistiky podľa „Plánu sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057“*
- *„či bude mať navrhovaná činnosť vplyv na už existujúce environmentálne záťaže, uvedené v informačnom systéme environmentálnych záťaží“*
- „*či sa na navrhovanú činnosť vzťahuje § 38 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov z dôvodu výskytu chránených nerastov uvedených v prílohe č. 8 k vyhláške č. 170/2021 MŽP SR.“*

Spolu s podnetom doručil podávateľ podnetu nasledovné listinné dôkazy:

1. Žiadosť o odborné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-BB-OSZP1-2023/010511-006 zo dňa 05. 04. 2023;

2. Žiadosť o odborné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-BB-OSZP1-2023/046137-007 zo dňa 07. 12. 2023;
3. Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052;
4. Stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Správy Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29. 06. 2023;
5. Výpis z registra environmentálnych záťaží;
6. Záväzné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-BB-OSZP1-2023/010511-009 zo dňa 12. 07. 2023;
7. Plán sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica – Šobov na muzejné a iné účely na roky 2017 – 2057;
8. Stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Správy Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy č. 710/2016/IZ zo dňa 26. 10. 2016;
9. Oznámenie o prevode dobývacieho priestoru „Banská Štiavnica I“ MAGNEZIT-SERVIS štátny podnik Košice č. VÚ-011/Ing. Tu/Or zo dňa 22. 02. 1993;
10. Predchádzajúci súhlas na prevod dobývacieho priestoru Banská Štiavnica I – rozhodnutie Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 1141/465/Mo-Oz/2000 zo dňa 09. 08. 2000;
11. Dobývací priestor Banská Štiavnica I - oprava rozhodnutia o určení dobývacieho priestoru Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 798/465/Sy-Oz/2001 zo dňa 11. 07. 2001;
12. Zápis prevodu dobývacieho priestoru – oznámenie č. 139-406/2010 zo dňa 02. 02. 2010.

Podávateľ podnetu uvádza, že navrhovaná činnosť – ťažba kremenca súvisí aj s prevádzkovaním výsypky, ktorá bola v minulosti zriadená pri ložisku kremenca Banská Štiavnica I – Šobov na parcelách C-KN č. 7255/14 s výmerou 13 396 m2, ktorá je vedená ako trvalý trávny porast, parcela č. 7259/1 s výmerou 19 230 m2, ktorá je vedená ako trvalý trávny porast a parcela č. 7261/1 s výmerou 37 429 m2, ktorá je vedená ako trvalý trávny porast. Podľa informačného systému environmentálnych záťaží je lom Šobov a výsypka vedená ako environmentálna záťaž v kategórii B a C.

Podávateľ podnetu ďalej informuje, že lom Šobov je v rámci Slovenskej republiky považovaný za významnú geologickú lokalitu s výnimočnou vedeckou významnosťou, výskytom chránených minerálov, pričom ich vymenúva, poukazuje na to, že Lom Šobov je náleziskom chránených nerastov v zmysle § 38 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Uvádza, že: *„Spoločenská hodnota chránených nerastov je podľa § 41 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uvedená v prílohe č. 8 časti B.“*

Podávateľ podnetu poukázal na ním vydané odborné stanovisko, list č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29. 06. 2023, ktorým odporučil orgánu ochrany prírody – Okresnému úradu Banská Bystrica, súhlasiť s navrhovanou činnosťou s poukazom na znenie ust. § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), zároveň za dodržania príslušných právnych predpisov, a s ohľadom na znenie ust. § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí (ďalej len „Zákon č. 17/1992 Zb.“), týkajúce sa predbežnej opatrnosti, súhlasiť s realizáciou navrhovanej činnosti len na dobu 5 rokov. Predbežnú opatrnosť zdôvodnil tým, že existujúca výsypka, evidovaná ako environmentálna záťaž v registri environmentálnych záťaží BS-006, predstavuje významný zdroj acidifikácie a toxických prvkov a ťažba podmieňovala už v minulosti vznik environmentálnej záťaže. Zároveň uložil nasledovné podmienky, za dodržania ktorých odporúčal orgánu ochrany prírody súhlasiť s navrhovanou činnosťou: *„činnosť podľa POPD vykonávať len v mesiacoch október — marec v zmysle stanoviska ŠOP SR, Správy CHKO Štiavnické vrchy č. 710/2016/ IZ zo dňa 26.10.201; „každý plánovaný odstrel lomovej*

steny vopred nahlásit' na Správu CHKO Štiavnické vrchy a následne s jej pracovníkmi preverit' výskyt chránených nerastov v odstrelenom materiáli a po začistení lomovej steny aj v nej"; „vyriešit' stret záujmov pri vykonávaní činnosti podľa POPD ktorá podmieňuje vznik a rozširovanie environmentálnej záťaže"; „pri vykonávaní činností podľa POPD postupovat' v súlade s požiadavkami ochrany prírody a krajiny podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a inej platnej legislatívy na úseku životného prostredia"; „predchádzať škodám na príslušných pozemkoch a okolitých lesných porastoch ťažobný priestor zabezpečiť pred odtokom znečistených a kontaminovaných banských vôd mimo areálu DP a výsypky"; „umožniť obhliadku DP Šobov, výsypky pri lome Šobov a ostatného územia postihnutého ťažbou pracovníkom ŠOP SR"

Okrem vyššie uvedených podmienok upozornil Okresný úrad v Banskej Bystrici že: *„areál existujúceho lomu má plochu 5,04 ha. Areál výsypky(umiestnenej mimo DP) má plochu 7,1 ha. Územie postihnuté ťažbou je teda väčšie ako 10 ha, to znamená že prekračuie prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z .z. navrhovaných činností 1. Ťažobný priemysel časť A (povinné hodnotenie)"*

„*Okresný úrad v Banskej Bystrici vydal vo veci záväzné stanovisko pod číslom OU-BB-OSZP-2023/010511009 zo dňa 12.7.2023 v ktorom organizáciu upozornil na niektoré skutočnosti uvedené v stanovisku ŠOP SR, správy CHKO Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29.6.2023 (záväzné stanovisko v prílohe).*"

„Dňa 11.12.2023 nám bola na Správu CHKO Štiavnické vrchy doručená žiadosť o odborné stanovisko od OÚ V Banskej Bystrici pod č. OU-BB-OSZP1-2023/046137-007 zo dňa 07.12.2023 v ktorej nás OÚ žiada o odborné stanovisko k žiadosti o vydanie súhlasu podľa § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v súvislosti s realizáciou banskej činnosti (žiadosti v prílohe). Ťažobná organizácia svoju žiadost' nedoplnila o žiadosť o súhlas podľa § 38 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov."

Podávateľ podnetu na základe uvedených skutočností a doručenej žiadosti o odborné stanovisko od Okresného úradu Banská Bystrica, považuje vzniknutú situáciu za neprehľadnú a nejednoznačnú, a z toho dôvodu podal predmetný odôvodnený podnet.

V zmysle doručeného podnetu a listinných dôkazov bolo zistené, že podaniu podnetu predchádzalo nasledovné. Navrhovateľ požiadal Okresný úrad v Banskej Bystrici o stanovisko k navrhovanej činnosti. Na základe uvedeného Okresný úrad v Banskej Bystrici požiadal o stanovisko k navrhovanej činnosti Štátnu ochranu prírody, Správu Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy. Tá doručila listom z 29.06.2023 Okresnému úradu v Banskej Bystrici požadované odborné stanovisko. Záverom uvedeného stanoviska z 29. 06. 2023 bolo, že odporúča orgánu ochrany prírody súhlasiť s navrhovanou činnosťou s poukazom na znenie ust. § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z., zároveň za dodržania príslušných právnych predpisov, a s ohľadom na znenie ust. § 13 zákona č. 17/1992 Zb., týkajúcim sa predbežnej opatrnosti, súhlasiť s realizáciou navrhovanej činnosti len na dobu 5 rokov. Predbežnú opatrnosť zdôvodnila tým, že existujúca výsypka, evidovaná ako environmentálna záťaž v registri environmentálnych záťaží BS-006, predstavuje významný zdroj acidifikácie a toxických prvkov a ťažba podmieňovala už v minulosti vznik environmentálnej záťaže. Zároveň uložila vyššie uvedené podmienky, za ktorých odporúčala orgánu ochrany prírody súhlasiť s navrhovanou činnosťou.

Navrhovaná činnosť predstavuje banskú činnosť, otvárku, prípravu, dobývanie výhradného ložiska kremenca v dobývacom priestore Banská Štiavnica I – Šobov, v okrese Banská Štiavnica, v Banskobystrickom kraji. Navrhovaná činnosť sa plánuje vykonávať na pozemkoch

registra C, na parcelných číslach 7255/13 a 7256 a na pozemku registra LV, na parcelnom čísle 1451, v katastrálnom území Banská Štiavnica. Celková plocha dotknutá navrhovanou činnosťou má byť 2 200 m2, tzn. 0,22 ha, s plánovanou priemernou ročnou ťažbou 2 667 ton.

Ložisko kremenca Šobov sa rozkladá v Štiavnických vrchoch, ktoré sú súčasťou stredoslovenských neovulkanitov. Ložisko, ktoré je predmetom dobývania, leží na východnom svahu vrchu Šobov (kóta 899,0 m n.m) cca 1,5 km na sever od centra mesta Banská Štiavnica. Terén v okolí ložiska je kopcovitý, s veľkým rozdielom v nadmorských výškach na pomerne malých vzdialenostiach.

Ložisko kremenca Banská Štiavnica I – Šobov sa dobýva povrchovým spôsobom s použitím horizontálnych rezov – etáží. Postup rezov je paralelný, v poloblúkových tvaroch. Rozpojovanie hornín je uskutočňovanie len v malom rozsahu lyžicovými rýpadlami – v miestach skrývkových rezov s nižšou pevnosťou a vyšším stupňom rozrušenia hornín. Z podstatnej časti je však rozpojovanie hornín uskutočňované pomocou trhacích prác veľkého rozsahu. Postup na jednotlivých rezoch bude sledovať skutočné bansko-geologické podmienky uloženia bilančného kremenca v jeho kvalitatívnych skupinách. Odťažba skrývkových hornín a nebilančného kremenca má postupovať rovnomerne podľa potreby. Vzhľadom na premenlivosť kvality v jednotlivých častiach ložiska bude počas ťažby potrebné venovať zvýšenú pozornosť odberu vzoriek pred ťažbou a ich kvalitatívnemu vyhodnoteniu. Ťažba bude realizovaná následne za skrývkovými etážami v horizontálnom rozčlenení ťažobných rezov – etáží č. 2 – 715 m n.m., zlúčením etáže č. 3 – 730 m n.m. a č. 4 – 742 m n. m., na etáži č. 5 – 750 m n.m., etáži č.6 – 760 m n.m. a etáži č. 7 – 775 m n.m. Navrhované ťažobné rezy budú sledovať ohraničenie a skutočné geologické podmienky a kvalitu kremenca, nadväzovať na terajšie rezy, postupne smerom západ až severoozápad, s napojením na severnej strane na lomovú stenu vrchu Šobov, na južnej strane podľa sklonu terénu. Ťažobné etáže budú napojené na existujúce cesty v lome. Časť ťaženého kremenca sa predpokladá umiestniť ako surovinu a polotovar pre hutnícky a sklársky priemysel. Za účelom efektívnejšieho využívania kremenca ako suroviny sa predpokladá aj využívanie nebilančného kremenca, ktorý nie je vhodný na výrob dinasových stavív a ani pre hutnícky a sklársky priemysel, začatím spracovávania na štrkovú a pieskovú drť. Drvením, a triedením na požadované frakcie sa plánuje vyrábať materiál pre stavebné účely, s distribúciou hlavne v regióne, s malými dopravnými vzdialenosťami. Pre potreby výroby drveného kameniva rôznych frakcií zo suroviny inak nevhodnej pre výrobu sa použije mobilná linka na drvenie a triedenie kameniva priamo v areáli lomu. Tieto zariadenia budú slúžiť na úpravu nebilančného kremenca sprievodných hornín. Vŕtacie a trhacie práce budú na ložisku zabezpečované dodávateľsky spoločnosťami. Pre zabezpečenie plánovanej banskej činnosti budú používané nasledujúce strojnotechnologické zariadenia: pásové rýpadlo, pásový nakladač, kolesový nakladač, mobilný drvič, mobilný triedič a nákladné autá. V rámci realizácie POPD sa budú používať trhacie práce veľkého rozsahu. Na plánované množstvá ťažby kremenca ide o jeden odstrel ročne. Len v prípade nemožnosti rozoberať skrývkové horniny rýpaním, budú vykonané trhacie práce viac ako jeden krát v roku. Počas letného obdobia (apríl – október) sa nebudú ťažobné práce vykonávať. V tomto období budú vykonávané pravidelné prehliadky lomových stien zodpovedným pracovníkom spoločnosti.

Jediným zdrojom vôd sú zrážkové vody, ktoré spadnú priamo na povrch lomu a výsypky a na priestor nad lomom a výsypkou. Riešenie odvedenia banských vôd a súvisiacej sanácie pozemkov dotknutých navrhovanou činnosťou na predmetnom lome vychádzajú zo skutočnosti, že zdrojom kyslosti banských vôd sú vody dažďové, ktoré sú zachytené lomom a výsypkou, pričom primárnym zdrojom kyslosti je oxidácia pyritu a hydrolýza rozpustných zlúčenín železa. Pre zamedzenie rozširovania negatívneho účinku týchto kyslých banských vôd bolo v rámci uvedenej stavby vybudované: systém odvodňovacích rigolov v lome nad výsypkou, systém záchytných rigolov pod lomom a pod výsypkou pre zachytenie okyslených

dažďových a priesakových vôd, záchytná, čistiaca a sedimentačná nádrž a prepojovacie potrubia na odvedenie banských vôd do podzemia banskoštiavnického rudného poľa. Tieto rigoly sú čiastočne vybudované, no s postupom ťažby a vplyvom prevádzky (zanášania) ich treba pravidelne obnovovať

Predmetné územie patrí do Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy, kde platí druhý stupeň ochrany. V bližšom okolí predmetnej lokality sa nachádza územie európskeho významu SKUEV 0265 Suť a chránený areál Michalštôlnianske rašelinisko (4. stupeň ochrany prírody). Územie sústavy Natura 2000 sa v bližšom ani vo vzdialenejšom okolí nenachádza. V internej databáze štátnej ochrany prírody – KIMS sa k okrajovej časti navrhovanej činnosti viaže údaj o výskyte biotopu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky 6510. Vo vzdialenejšom okolí sú údaje o výskyte jastraba krahulca (Accipiter nisus), žlny zelenej (Picus viridis), a viacerých druhoch netopierov.

Nakoľko navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z., postupovalo ministerstvo v súlade s § 19 ods. 1 zákona o č. 24/2006 Z. z.

Ministerstvu bolo na základe upovedomenia o začatí konania o podnete - listu č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 19751/2024 zo dňa 12. 03. 2024 doručené nasledovné tri stanoviská od nasledovných orgánov.

Mesto Banská Štiavnica – dotknutá obec (list. č. 1687/2024/Výst. zo dňa 20. 03. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že pozemky registra C par. č. 7256, 7255/13, 7255/14, 7259/1 a 7261/1, v k. ú. Banská Štiavnica, sa v zmysle platnej a schválenej územnoplánovacej dokumentácie mesta Banská Štiavnica nachádzajú v zastavanom území mesta, v lokalite UNESCO. Uvedené územie je v nadradenom územnom pláne veľkého celku, ktorým je Územný plán veľkého územného celku Banskobystrického kraja, vedené ako rekreačné územie.

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici - povoľujúci orgán list z 22. 03. 2024, vo svojom stanovisku uvádza nasledovné.

Keďže aj sám podávateľ podnetu mal v podanom podnete pochybnosti, či sa na navrhovanú činnosť vzťahuje § 38 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, povoľujúci orgán preto zastáva názor, že na navrhovanú činnosť sa nemôže vťahovať § 38 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Nepredpokladá dobývanie na celej ploche lomu, navrhovateľ neuvažuje s realizáciou nových otvárkových prác a teda záber neprekročí 5 ha. Množstvo vydobytého nerastu neprekročí 8 000 až 10 000 t za rok.

V súvislosti s právom na dobývanie výhradného ložiska a na nakladanie s vydobytým nerastom podľa § 24 ods. 1 banského zákona povoľujúci orgán nevidí dôvod, aby zamestnanci podávateľa podnetu a ani Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky preverovali výskyt chránených nerastov v „odstrelenom materiáli a po začistení lomovej steny aj v nej“.

Navrhovateľ listom zo dňa 09. 04. 2024 oznámil, že v textovej časti navrhovanej činnosti výslovne neuviedol plochu, na ktorej bude vykonávať ťažobné práce. Pre tento nedostatok podal navrhovateľ vysvetlenie, aj s uvedením výpočtu, plochy pre ťažbu. Navrhovateľ uvádza, že plocha pre ťažbu je v rozsahu cca 2 200 m2, je situovaná v Z časti ložiska na VI. a VII. etáži, pričom táto plocha nenapĺňa prahové hodnoty pre posudzovanie podľa prílohy č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov.

S ohľadom na otázku súladu navrhovanej činnosti s činnosťou montanistiky podľa „Plánu sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a

iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057“ (ďalej len „Plán sprístupňovania“) navrhovateľ uvádza, že Plán sprístupňovania bol povolený rozhodnutím povoľujúceho orgánu, po predchádzajúcom súhlasnom stanovisku Okresného úradu v Banskej Bystrici, odboru životného prostredia. Podľa navrhovateľa pri výkone montanistickej činnosti nedochádza k stretu s ťažobnou činnosťou. Tak, ako už uviedol v Pláne sprístupňovania a aj v POPD, montanistickú činnosť navrhovateľ vykonával a ďalej plánuje vykonávať v letných mesiacoch, pričom ťažobnú činnosť vykonával a plánuje vykonávať v zimných mesiacoch.

V súvislosti s možným vplyvom navrhovanej činnosti na už existujúce environmentálne záťaže uvedené v Informačnom systéme environmentálnych záťaží navrhovateľ uvádza, že plánovanou banskou činnosťou v navrhovanej činnosti nebude poškodzovať vybudovaný systém zberu povrchových vôd na zníženie vplyvu environmentálnej záťaže.

K otázke podávateľa podnetu, či sa na navrhovanú činnosť vzťahuje § 38 zákona o ochrane prírody a krajiny z dôvodu výskytu chránených nerastov uvedených v prílohe č. 8 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny navrhovateľ uvádza, že lom Banská Štiavnica I. – Šobov je naozaj geologicky významná lokalita, tak významné prírodné nahromadenie nerastov, že už v roku 1961 bolo rozhodnuté o určení dobývacieho priestoru. Rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru Banská Štiavnica I vydalo Ministerstvo hutného priemyslu a rudných baní Praha č. MHD-D.P. 4.68 zo dňa 18. 02. 1961. Osvedčenie o zaevidovaní dobývacieho priestoru vydal SBÚ Bratislava, č.j. 209/16-DP/1970 zo dňa 15. 01. 1970. Tento údaj má Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky uvedený aj na svojich stránkach. Dobývací priestor Banská Štiavnica I je zároveň aj chráneným ložiskovým územím.

Na záver navrhovateľ dodáva, že výkon banskej činnosti v zimnom období a montanistickej činnosti v letnom období dáva verejnosti možnosť kontroly nad činnosťou navrhovateľa.

Ministerstvo na základe doručených požadovaných informácií od povoľujúceho orgánu, dotknutej obce a navrhovateľa následne za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, požiadalo listom č. 8692/2024-11.1.1.ssch, 32342/2024, int. 32343/2024 zo dňa 07. 05. 2024 povoľujúci orgán, dotknutú obec, rezortný orgán a dotknuté orgány o zaujatie stanoviska k predmetu podaného podnetu.

Na základe vyššie uvedenej žiadosti o zaujatie stanoviska boli na ministerstvo doručené stanoviská od nasledovných orgánov.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny – dotknutý orgán (lis. č. 97/45-1/2024-17930/2024 zo dňa 10. 05. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že nie je vecne príslušným orgánom štátnej správy k predmetu podaného podnetu.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie – dotknutý orgán (list č. OU-BB-OSZP1-2024/025963-002 zo dňa 15. 05. 2024) vo svojom stanovisku uviedol, že navrhovaná činnosť by mala byť posúdená podľa zákona o posudzovaní vplyvov, vrátane vyriešenia otázok uvedených v podnete podávateľa podnetu.

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici – povoľujúci orgán (list. č. OBBU_1633-2179/2024 zo dňa 17. 05. 2024) vo svojom stanovisku uviedol, že dobývanie bude vykonávať len v západnej časti ložiska na VI. A VII. Etáži, a to len na ploche cca 2 200 m2, teda nie na celej ploche dobývacieho priestoru. Ani úložisko z ťažobného odpadu nebude využívané na celej svojej ploche, nakoľko podľa navrhovanej činnosti sa skrývka (resp. ťažobný odpad) bude

ukladať len na III. stupni úložiska a za obdobie 2023 – 2052 sa plánuje uložiť cca 18 720 m3 ťažobného odpadu.

Banskobystrický samosprávny kraj – dotknutý orgán (list. č. 10253/2024/ODDUPZP-2 zo dňa 17. 05. 2024) vo svojom stanovisku uviedol, že vzhľadom na nejasné stanovenie rozsahu ťažobnej činnosti a so zreteľom na problematickosť lokality – najmä riziko existujúcej environmentálnej záťaže – haldy (haldu tvorí nevytriedený materiál, ktorý nie je zhutnený, a preto sa vyznačuje dobrou priepustnosťou pre vodu a vhodnými podmienkami na oxidáciu horninového materiálu). Podrobne sa venuje vysvetleniu vzniku znečistenia, uvádza, že najvýznamnejším médiom šíriacim znečistenie do okolia je kyslá voda, ktorá z lomu a haldy uniká ako dažďová voda obohatená o SO42– a ďalšie prvky z rozpustených síranov alebo ako podzemná extrémne kyslá a mineralizovaná voda nadobúdajúca tieto vlastnosti pri mineralogicko-geochemických procesoch v telese haldy. Pozemky sú umiestnené v zastavanom území mesta, v lokalite UNESCO. Lom Šobov je považovaný za významnú geologickú lokalitu s výnimočnou vedeckou významnosťou, čomu zodpovedá aj rekreačné využitie územia, ktoré slúži ako expozícia pre návštevníkov mesta a lokality UNESCO. Z uvedených dôvodov sa dotknutý orgán stotožňuje s podaným podnetom.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy – dotknutý orgán (list. č. 36339/2024 zo dňa 23. 05. 2024) po preštudovaní podnetu a priložených dokumentov uplatnil nasledujúce pripomienky: 1. Podľa stavu zásob evidovaných v Bilancii zásob výhradných ložísk Slovenskej republiky k 01. 01. 2023, ktorú vedie podľa § 29 ods. 4 banského zákona Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky bol stav zásob na ložisku Banská Štiavnica I - Šobov ku dňu 01. 01. 2022 vo výške Z2 voľné – 1 322 900 t a nebilančné 3 312 000 t, tieto údaje bude potrebné v kapitole 1.1.3 Plánované zmeny stavy zásob aktualizovať. V kapitole 1.2.1 „Opatrenia a zabezpečenie podmienok uvedených v rozhodnutiach o určení chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru“ v rámci predloženého POPD bude potrebné doplniť informáciu, že pre ložisko Banská Štiavnica I – Šobov bolo vydané rozhodnutie o určení chráneného ložiskového územia; 2. Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sa v predmetnom území nachádzajú výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím: „Banská Štiavnica - Pb, Zn, Cu, Au, Ag, olovené a zinkové (polymetalické) rudy“ (819), ktoré ťaží Slovenská banská, spol. s r.o., „Hodruša – Hámre, „Banská Štiavnica I - Šobov, kremenec“, ktoré ťaží SILICA, s.r.o., Banská Bystrica a výhradné ložisko s dobývacím priestorom „Banská Hodruša I, zlaté rudy“, ktoré ťaží Slovenská banská, spol. s r.o., Hodruša – Hámre, staré banské diela – línie, geotermálne útvary podzemných vôd - puklinovo-krasové vody podložných trias. karbonátov + puklinové vody neovulkanických andezitov, stabilizované zosuvné územie, stredné radónové riziko tak, ako je to zobrazené na priloženej mape.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom – dotknutý orgán (list č. RÚVZZH/OPPL/767/3007/2024 zo dňa 22. 05. 2024) sa vo svojom stanovisku vyjadril, že navrhovanú činnosť vzhľadom na objem vyťaženého nerastu a plochu na ktorej sa má činnosť vykonávať, nie je potrebné ďalej posudzovať.

Podávateľ podnetu (list č. CHKOŠV/6-005/2024 zo dňa 21. 05. 2024) trvá na podanom podnete tak ako je uvedený v liste č. CHKOŠV/6-001/2024 zo dňa 06. 02. 2024. Zároveň uvádza niektoré ďalšie skutočnosti na bližšie vysvetlenie dôvodu podaného podnetu, podrobnejšie uvedené na strane 13 až 15 rozhodnutia. Podávateľ podnetu vidí hlavný dôvod, prečo je potrebné navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v tom, že v lome Šobov sa výskytujú kryštály kremeňa s charakteristickým holubníkovitým (žezlovitým) vývojom. Tieto kryštály s veľkosťou nad 12 cm sú podľa prílohy č. 8 časti B k vyhláške

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny, chráneným nerastom. Podávateľ podnetu zároveň dodáva, že ochrana chránených nerastov zahŕňa činnosti podľa § 10 ods. 3 tejto vyhlášky, pričom chránené nerasty požívajú ochranu podľa § 32, § 33 a § 38 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Podávateľ podnetu uvádza, že navrhovateľ na jednej strane pripúšťa kontrolu, dokonca aj kontrolu verejnosťou v súvislosti s nájdenými krištáľmi, na druhej strane stále odmieta aplikáciu ustanovení o ochrane chránených nerastov, ktorú argumentuje určením dobývacieho priestoru, pričom poukazuje na jeho nesprávne označenie, či povolenou banskou činnosťou a najmä tým, že tieto činnosti spolu nijako nesúvisia, či dokonca vstupovaním cudzích osôb na pracovisko.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny – dotknutý orgán (list č 11976/2024-6.3, 39309/2024 zo dňa 03. 06. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že ako dotknutý orgán má za to, že súhlas orgánu ochrany prírody na zber a spracúvanie chráneného nerastu a chránenej skameneliny, ako aj na obchodovanie s nimi podľa § 38 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny je potrebný iba v prípade, ak nájdené chránené nerasty spĺňajú podmienky vymedzenia v zmysle prílohy č. 8, časti B vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny.

Navrhovateľ listom zo dňa 30. 05. 2024 argumentoval tým, že plánovaná ťažba predstavuje 2,67 % minimálnej hodnoty ťažby a 4,4% minimálnej hodnoty plochy pre začatie posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií – dotknutý orgán (list. č. OU-BB-OCDPK-2024/025807-003 zo dňa 17. 06. 2024) vo svojom stanovisku súhlasila s realizáciou navrhovanej činnosti za podmienok, uvedených na str. 18 rozhodnutia.

Ministerstvo v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku listom č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 44011/2024 zo dňa 20. 06. 2024 upovedomilo účastníkov konania, že v konaní o podnete podľa zákona zhromaždilo rozhodujúce podklady pre vydanie rozhodnutia a účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Na uvedené upovedomenie o podkladoch rozhodnutia reagoval navrhovateľ listom zo dňa 22. 07. 2024, ktorým doručil na ministerstvo vyjadrenie k podkladom rozhodnutia, v ktorom zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach, doručených ministerstvu vo veci navrhovanej činnosti.

Na základe preskúmania a zhodnotenia podnetu, vyjadrení orgánov štátnej správy a doručených stanovísk ministerstvo vydalo dňa 31. 07. 2024 rozhodnutie č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 52418/2024, 52419/2024-int. (ďalej ako „rozhodnutie“), v ktorom rozhodlo, že navrhovaná činnosť sa bude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Rozhodnutie ministerstva bolo zverejnené na webovom sídle ministerstva dňa 02.08.2024 na adrese:

https://www.enviroportal.sk/eia/detail/podnet-podla-19-ods-2-zakona-c-24-2006-z-z-o-posudzovani-vplyvov-na-zi

Proti rozhodnutiu ministerstva podal navrhovateľ rozklad listom zo dňa 20. 08. 2024.

Navrhovateľ uvádza nasledovné dôvody podania rozkladu.

„S napadnutým rozhodnutím nemôžeme súhlasiť a stotožniť sa s ním z dôvodu, že toto bolo vydané na základe absolútne nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a teda je nesprávne a nezákonné. Odôvodnenie je neurčité, nejasné a nezrozumiteľné, teda nepreskúmateľné z dôvodu nezrozumiteľnosti a pre nedostatok dôvodov.“

„Správny orgán nevymedzil dôkazy, ktoré mali byť vyhodnotené pri rozhodovaní a žiadne dôkazy ani nevyhodnocoval či už jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach.“

„Správny orgán opodstatnenosť výroku rozhodnutia odôvodnil tým, že „má za to, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti v rámci rozhodovania vo veci navrhovanej činnosti je správnym postupom napĺňajúci účel zákona o posudzovaní vplyvov a zároveň ho nemožno považovať za prejav svojvôle v rámci rozhodovania.....“

„...správny orgán sa v odôvodnení rozhodnutia odvolal na použitie zásady predbežnej opatrnosti, avšak naplniť obsah tejto zásady už opomenul a nesplnil ani podmienku umožňujúcu aplikáciu tejto zásady.“

„Dokazovanie v tomto smere však nebolo vykonané.“

„Záber plochy schvaľovanej ťažby je 2200 m2 z celkového územia Dobývacieho priestoru 5,4 ha nie je možné ho porovnávať s plochou celého dobývacie priestoru a ešte k tomu pridávať ďalšie pomocné priestory, len aby bola celková plocha väčšia ako 10 ha.“

„V prípade súladu, alebo nesúladu navrhovanej činnosti s Plánom sprístupňovania banských diel. O túto činnosť sme požiadali a dostali súhlas v roku 2016 počas výkonu predchádzajúceho POPD platného v rokoch 2014-2022 požiadali a dostali súhlasi všetkých príslušných dozorujúcich orgánov. Do dnešného dňa nebolo zistený rozpor pri prevádzke oboch činností ani miestnymi ani štátnymi dozorujúcimi orgánmi, teda počas 8 rokov (slovom osem rokov). Jednotlivé činnosti sme organizačne prispôsobili tak, aby nedochádzalo ku vzájomnému prepojeniu.“

Podávateľ rozkladu ďalej uvádza vyjadrenia k otázkam podávateľa podnetu:

„nesúlad územného plánu mesta Banská Štiavnica s realitou“ argumentuje: *„Dobývací priestor je schválený a zakreslený do všetkých máp od roku 1961.“*

„ vykonávanie kontroly nad nerastami, pred a po odstrele. Pred odstrelom je povrchovo ťažko identifikovateľný obsah pod zemou, často v niekoľko desiatok metrových hĺbkach tak pevnej horniny akou je kremenec, ale v poriadku, keď chcú pracovníci CHKO kontrolovať miesto budúceho odstrelu nech sa páči. Doterajšia prax bola taká, že pracovníci ktoréhokoľvek orgánu požiadali o vstup do kameňolomu, ten im bol umožnený hneď, ako boli zabezpečené podmienky pre bezpečný pohyb osôb, keďže sa pracuje s ťažkými mechanizmami a trhavinami. Osobne za mňa, ak získam od osôb, pracovníkov CHKO písomný súhlas, že vstupujú na vlastné riziko a vedomie možnosti úrazu až smrti, tak nech si chodia kam len chcú a kedy chcú. Tu sa vzdávam snahy o ochranu zdravia a ľudského života, keďže ide o dospelých a svojprávnych ľudí. To, že sa po odstreloch nachádzajú na mieste časti nevybuchnutých trhavín a zrejme preto tak protestoval OBU BB, ale za našu organizáciu môžem prisľúbiť voľný pohyb, pokiaľ dostanem písomné uistenie, že idú na vlastnú zodpovednosť.“

„ keď sa tu vyjadrujeme vraj k tak citlivému územiu (ako sa uvádza v stanovisku MZP SR potom nám nie je jasné, prečo bolo CHKO Štiavnické vrchy v roku 2011 na tak citlivom území kameňolomu schválené motokrosové ihrisko, ktoré pokrýva takmer celý areál a doteraz sa na tom nič nezmenilo“.

„vraj nemáme súhlas na dobývanie kremeňa, ale iba kremenca.“ K uvedenej námietke navrhovateľ uviedol vysvetlenie, že kremenec je hornina a čo kremeň je minerál.

„ *vykonávanie kontroly nad nerastami, pred a po odstrele.“* K uvedenej námietke sa navrhovateľ vyjadri*: „keď chcú pracovníci CHKO kontrolovať miesto budúceho odstrelu nech sa páči.“ Ku vstupu po odstrele sa navrhovateľ vyjadril nasledovne: „Osobne za mňa, ak získam od osôb, pracovníkov CHKO písomný súhlas, že vstupujú na vlastné riziko a vedomie možnosti úrazu až smrti, tak nech si chodia kam len chcú a kedy chcú. Tu sa vzdávam snahy o ochranu zdravia a ľudského života, keďže ide o dospelých a svojprávnych ľudí. To, že sa po odstreloch nachádzajú na mieste časti nevybuchnutých trhavín a zrejme preto tak protestoval OBU BB, ale za našu organizáciu môžem prisľúbiť voľný pohyb, pokiaľ dostanem písomné uistenie, že idú na vlastnú zodpovednosť.“*

„ keď sa tu vyjadrujeme vraj k tak citlivému územiu (ako sa uvádza v stanovisku MZP SR) potom nám nie je jasné, prečo bolo CHKO Štiavnické vrchy v roku 2011 na tak citlivom území kameňolomu schválené motokrosové ihrisko, ktoré pokrýva takmer celý areál a doteraz sa na tom nič nezmenilo.“

„ *K stanovisku pani Ing. arch. Valkovej: Predstava paleontologického a geologického prieskumu, po ktorom pani Ing. Valková vola sa uskutočnila už veľmi dávno pred začiatkom ťažby. Keďže chce analyzovať horniny a minerály, to už bolo vykonané pred a počas ťažby všetky minerály a horniny boli analyzované, je popísaných nespočet článkov o týchto veciach v odborných časopisoch, ale GEOLOGICKYCH. Dnes je tam 60 - 80 metrov hlboká jama.“*

„*Čo sa týka nakladania s banským odpadov, tam je predsa roky schválený postup, viackrát odsúhlasený a kontrolovaný Obvodným banským úradom a Inšpekciou životného prostredia, systém starostlivosti o banské vody a podobne, to zrejme pani Valková netuší. Prašnosť a hluk, negatívne vplyvy sa za 63 rokov fungovania myslím dostatočne prejavili a Hygienická stanica v Žiari nad Hronom nemala námietky*.“

V závere rozkladu navrhovateľ žiada, aby bolo napadnuté rozhodnutie zrušené a vec vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Ministerstvo dňa 30. 08. 2024 upovedomilo účastníkov konania o obsahu rozkladu a vyzvalo ich na vyjadrenie sa k nim do 10 pracovných dní od doručenia výzvy, a to listom č. 8692/2024-11.1.1/ssch, 58705/2024.

Podávateľ podnetu doručil na ministerstvo listom č. CHKOŠV/6-010/2024 zo dňa 16. 09. 2024 vyjadrenie k rozkladu, v ktorom k plošnému rozsahu územia, dotknutého navrhovanou činnosťou uvádza s poukazom na ust. § 20 zákona č. 24/2006 Z. z., že plánovanou činnosťou nie je dotknuté predmetné územie len samotným dobývaním, ale aj areálom výsypky. Taktiež v súvislosti s uvedeným argumentuje ust. § 18 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., podľa ktorého: „*Ak ide o viacero na seba nadväzujúcich zmien tej istej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, považujú sa tieto zmeny činnosti za jednu činnosť.“* Ďalej podávateľ podnetu predkladá otázku súladu dvoch činností, povolených na jednom území. Poukazuje na nesúlad v územnoplánovacej dokumentácii mesta Banská Bystrica. Vysvetľuje rozdiel medzi kremencom a kremeňom. Vysvetľuje, že Hlavný banský úrad na svojom webovom sídle vedie evidenciu ložísk nerastov, informácie sú v dvoch položkách: Dobývacie priestory a chránené ložiskové územie.

K námietke navrhovateľa, že v tak citlivom chránenom území, ako je Lom Šobov, povolil podávateľ podnetu Motokrosovo – cyklistickú trať Šobov, podávateľ podnetu predložil dokument označený ako: „Motokrosovo – cyklistickú trať Šobov , zámer“, Odborné stanovisko“ - list č. 562/AM/2008 zo dňa 31. 10. 2008, z ktorého je zrejmé, že vo veci navrhovaného zámeru: „Motokrosovo – cyklistickú trať Šobov, zámer“ Štátna ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy(teda podávateľ podnetu) rozhodla, že za predpokladu rešpektovania zmierňujúcich opatrení, uvedených

v predloženom zámere: „*súhlasí s posudzovanou aktivitou*“, netrvá na procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. Realizácia navrhovanej činnosť sa týkala vyznačenia trate drevenými kolíkmi, páskami, bez spevnenia plochy, bez použitia kovových konzol, odstránením samonáletových drevín a kosením, bez budovania objektov.

Ministerstvo napadnuté rozhodnutie, rozklad a vyjadrenia k rozkladu ako aj príslušný spisový materiál predložilo v zmysle § 61 správneho poriadku ministrovi životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací orgán“) na rozhodnutie listom č. 8692/2024-11.1.1/ssch 65100/2024 zo dňa 03. 10. 2024.

Napadnuté prvostupňové rozhodnutie ministerstva, ako aj predložený spisový materiál, preskúmala Osobitná komisia ministra životného prostredia Slovenskej republiky pre konanie vo veciach rozkladov vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Odvolací orgán po preskúmaní podaného rozkladu zistil, že spĺňa podmienky podľa správneho poriadku na začatie konania o rozklade a konštatuje, že rozklad bol podaný včas a oprávnenou osobou.

Po preskúmaní obsahu rozkladu, ktorý doručil dňa 20. 08. 2024 navrhovateľ voči prvostupňovému rozhodnutiu, odvolací orgán uvádza nasledovné:

Podávateľ rozkladu tvrdí, že s napadnutým rozhodnutím nemôže súhlasiť, rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a preto je nezákonné. Odôvodnenie rozhodnutia považuje za neurčité, nezrozumiteľné a teda nepreskúmateľné

Odvolací orgán sa nestotožňuje s uvedeným tvrdením podávateľa rozkladu. Ministerstvo sa podrobne zaoberalo podaným podnetom, riadne preskúmalo skutkový stav, po preštudovaní administratívneho spisu požiadalo v zmysle § 32 ods. 1 správneho poriadku listom č. 8692/2024-11.1.1.ssch, 32342/2024, int. 32343/2024 zo dňa 07. 05. 2024 od povoľujúceho orgánu, dotknutej obci, rezortného orgánu a dotknutých orgánov, ako aj od navrhovateľa o zaujatie stanoviska k predmetu podaného podnetu. Ministerstvu bolo doručených 10 stanovísk, obsah ktorých bol podrobne uvedený na strane 10 až 18 rozhodnutia. Zároveň k interpretovaným stanoviskám bolo uvedené a zdôvodnené stanovisko ministerstva. Ministerstvo v rozhodnutí vzalo do úvahy zhodné stanoviská Okresného úrad Banská Bystrica, odboru starostlivosť o životné prostredie, ako dotknutého orgánu, ktorý lisom č. OU-BB-OSZP1-2024/025963-002 zo dňa 15. 05. 2024 v stanovisku uviedol, že navrhovaná činnosť by mala byť posúdená podľa zákona o posudzovaní vplyvov, vrátane vyriešenia otázok uvedených v podnete podávateľa podnetu ako aj stanovisko Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja ako dotknutého orgánu, ktorý listom č. 10253/2024/ODDUPZP-2 zo dňa 17. 05. 2024 vo svojom stanovisku uviedol, že sa stotožňuje s podaným podnetom.

Odvolací orgán sa nestotožňuje s názorom podávateľa rozkladu, že odôvodnenie rozhodnutia je neurčité, nezrozumiteľné. Ministerstvo v rozhodnutí uviedlo dôvody, pre ktoré rozhodlo tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Šlo o nasledovné dôvody.

Plošný rozsah územia, na ktorom sa navrhovaná činnosť bude realizovať. Uvedený plošný rozsah navrhovanej činnosti je potrebné posudzovať v zmysle § 18 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., podľa ktorého: „*Ak ide o viacero na seba nadväzujúcich zmien tej istej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, považujú sa tieto zmeny činnosti za jednu činnosť.*“ Keďže neoddeliteľnou súčasťou ťažby je aj výsypka, je nevyhnutné tieto činnosti posudzovať vo vzájomnej súvislosti ako jednu činnosť. Súčet plošného rozsahu ťažby a výsypky prekračuje prahovú hodnotu v zmysle prílohy č. 8 A zákona č. 24/2006 Z. z.

Vznik kyslých vôd, ktoré z lomu a haldy unikajú ako dažďová voda obohatená o SO42– a o ďalšie prvky z rozpustených síranov alebo ako podzemná, extrémne kyslá a mineralizovaná voda nadobúdajúca tieto vlastnosti pri mineralogicko-geochemických procesoch v telese haldy. V zmysle uvedeného nie je možné bez pochýb vylúčiť predpoklad závažných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Výskyt chránených nerastov. Keďže lom Šobov predstavuje významnú geologickú lokalitu s výskytom chránených nerastov, výnimočnou vedeckou významnosťou, pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť bude podliehať posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. súhlasí odvolací orgán s názorom ministerstva, že je potrebné prihliadať na ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, a to v súvislosti s vykonávaním kontroly nad výskytom chránených nerastov a to takým spôsobom, že každý plánovaný odstrel lomovej steny v tejto lokalite je nutné vopred nahlásiť na orgán ochrany prírody a následne s jej pracovníkmi preveriť výskyt chránených nerastov v odstrelenom materiáli a po začistení lomovej steny aj v nej. Podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.: „*Vlastník, správca a nájomca pozemku je povinný a) umožniť zamestnancom orgánu ochrany prírody a organizácie ochrany prírody a osobám povereným orgánom ochrany prírody alebo organizáciou ochrany prírody vstupovať na pozemok s cieľom plniť povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a z ďalších predpisov na úseku ochrany prírody a krajiny,“* V prípade ak nájdené chránené nerasty spĺňajú podmienky vymedzenia v zmysle prílohy č. 8, časti B vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny, je podľa § 38 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.: *„Na zber a spracúvanie chráneného nerastu a chránenej skameneliny, ako aj na obchodovanie s nimi je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.“* Zoznam chránených nerastov a ich spoločenská hodnota je uvedená v prílohe č. 8, časti B vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny. Ministerstvo preto zdôrazňuje, že pri vykonávaní predmetných činností je navrhovateľ povinný postupovať v súlade s požiadavkami ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a inej platnej legislatívy na úseku životného prostredia.

K námietke podávateľa rozkladu, že ministerstvo nedostatočne odôvodnilo rozhodnutie odvolací orgán uvádza, že sa nestotožňuje s uvedeným tvrdením. Ministerstvo sa dôsledne zaoberalo odôvodnením rozhodnutia, vydaného v konaní o podnete. Ku každému listinnému dôkazu, ktoré v rozhodnutí podrobne interpretuje, uvádza svoje stanovisko. V rozhodnutí na strane 19 až 26 sa podrobne venuje dôvodom, prečo rozhodlo, že navrhovaná činnosť sa má posudzovať podľa zákona 24/2006 Z. z.

Podávateľ rozkladu tvrdí, že: *„...správny orgán sa v odôvodnení rozhodnutia odvolal na použitie zásady predbežnej opatrnosti, avšak naplniť obsah tejto zásady už opomenul a nesplnil ani podmienku umožňujúcu aplikáciu tejto zásady.“*

Zásada predbežnej opatrnosti je definovaná v ust. § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí: *„Ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nenávratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, nesmie byť pochybnosť o tom, že k takému poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom pre odklad opatrení, ktoré majú poškodeniu zabrániť.“*

Zásadu predbežnej opatrnosti ministerstvo aplikovalo v celom znení rozhodnutia. Na strane 20 až 26 uvádza dôvody, prečo v zmysle zásady predbežnej opatrnosti rozhodlo, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona. Odvolací orgán vyššie poukázal na najdôležitejšie dôvody, prečo súhlasí s rozhodnutím ministerstva, posudzovať navrhovanú činnosť v zmysle zákona.

Odvolací orgán ďalej uvádza, že v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je postačujúce ak navrhovateľ vyhlási, tak ako uvádza vo svojom stanovisku, že v prípade nálezu chráneného kryštálu tento nález oznámi príslušnému orgánu. Práve z dôvodu predbežnej opatrnosti je potrebné zabezpečiť príslušným orgánom nález každého jedného chráneného kryštálu, nie je postačujúce spoliehať sa na dobrovoľné oznámenie navrhovateľa, ktorý môže, ale aj nemusí predmetný nález oznámiť. Pokiaľ nebude príslušným orgánom preverené toto chránené nálezisko po každom jednotlivom odstrele lomovej steny, nebude reálne existovať žiadna kontrola nad nakladaním s nálezom chráneného nerastu. V súvislosti s uvedeným odvolací orgán poukazuje na znenie ust. § 38 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, podľa ktorého: *„Na zber a spracúvanie chráneného nerastu a chránenej skameneliny, ako aj na obchodovanie s nimi je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.“* Teda musí byť zabezpečená kontrola orgánom ochrany prírody. S výkonom kontroly súvisí vstup na predmetný pozemok, čo je upravené v znení ust. § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody, podľa ktorého: „*Vlastník, správca a nájomca pozemku je povinný umožniť zamestnancom orgánu ochrany prírody a organizácie ochrany prírody a osobám povereným orgánom ochrany prírody alebo organizáciou ochrany prírody vstupovať na pozemok s cieľom plniť povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a z ďalších predpisov na úseku ochrany prírody a krajiny*.“

Názor navrhovateľa, uvedený vo vyjadrení k rozkladu, týkajúci sa vstupu zamestnancov orgánu ochrany prírody na predmetné nálezisko: *„Osobne za mňa, ak získam od osôb, pracovníkov CHKO písomný súhlas, že vstupujú na vlastné riziko a vedomie možnosti úrazu až smrti, tak nech si chodia kam len chcú a kedy chcú.“* v zmysle vyššie cit. ustanovenia § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody neobstojí. Zároveň z uvedeného názoru navrhovateľa je zrejmé, že vstup na predmetný pozemok je potrebné v ďalšom konaní upraviť v zmysle príslušných právnych predpisov.

Možno konštatovať, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti v rámci konania o podnete ako aj rozhodovania vo veci je správnym postupom ministerstva, napĺňajúcim účel zákona. Keďže nie je možné vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, týkajúce sa pravdepodobnosti vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti, vyvrátiť existenciu, resp. pravdepodobnosť existencie tohto nebezpečenstva, ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Odvolací orgán ďalej konštatuje, že ministerstvo postupovalo v zmysle § 19 ods. 5 zákona: *„Ak ide o rozhodovanie o tom, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude podliehať posudzovaniu podľa tohto zákona, príslušný orgán prihliada najmä na a) povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, b) miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, c) význam očakávaných vplyvov, d) odôvodnenie podnetu, e) doručené stanoviská povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce.“*

Odvolací orgán sa stotožňuje s postupom ministerstva, ktoré pri rozhodovaní vzalo do úvahy, že navrhovaná činnosť sa má vykonávať v geologicky významnej lokalite s výskytom chránených nerastov, že navrhovaná činnosť, ktorá v sebe zahŕňa nie len ťažbu, ale aj výsypku a s ňou súvisiace vplyvy na životné prostredie, ako aj jej plošnú rozlohu, existenciu environmentálnej záťaže vedenej v registri environmentálnych záťaží, možnosti vplyvu navrhovanej činnosti na uvedenú environmentálnu záťaž, nebezpečenstvo okysľovania vôd, nedostatočné zabezpečenie odvodu kyslých vôd unikajúcich z haldy, ako aj všetkými doručenými stanoviskami. Ako už bolo vyššie uvedené, ministerstvo pri rozhodovaní zohľadnilo stanovisko dotknutých orgánov: Okresný úrad Banská Bystrica a Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj odôvodnený podnet podávateľa podnetu. Tieto dokumenty zhodne uviedli, že navrhovaná činnosť by mala byť posúdená podľa zákona, vrátane

vyriešenia otázok uvedených v podnete podávateľa podnetu. Odvolací orgán má za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona č. 24 /2006 Z. z.

Úlohou správneho orgánu v konaní vedenom podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. je vyhodnotenie environmentálnej prijateľnosti navrhovanej činnosti v rozsahu návrhu, ktorý chce navrhovateľ realizovať, pričom prihliada aj na doručené podklady a stanoviská. Ministerstvo podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. v konaní o podnete rozhodnutím určuje, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z.

Odvolací orgán konštatuje, že ministerstvo v konaní o podnete - vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vyhodnotilo všetky listinné dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach. V rozhodnutí uviedlo, na základe akých dôkazov dospelo k rozhodnutiu, pričom uvedenú správnu úvahu riadne odôvodnilo v rozhodnutí. Ďalej odvolací orgán uvádza, že na základe štúdia administratívneho spisu a napadnutého rozhodnutia má za to, že ministerstvo dostatočne a vecne vyhodnotilo požiadavky a konštatovania uvedené v podanom podnete a následne aj počas prvostupňového konania a zaoberalo sa všetkými doručenými námietkami účastníkov konania dostatočne vecne a správne.

Odvolací orgán preskúmal administratívny spis, napadnuté rozhodnutie a konštatuje, že rozhodnutie je správne, zákonné a spĺňa všetky náležitosti stanovené tak zákonom č. 24/2006 Z. z., ako aj správnym poriadkom.

Odvolací orgán konštatuje, že ministerstvo sa dostatočne vecne a správne zaoberalo pripomienkami podávateľa podnetu v rámci konania o podnete podľa § 19 zákona. Podávateľ rozkladu neuviedol také dôkazy a argumenty, ktoré by odôvodňovali potrebu zmeniť alebo zrušiť napadnuté rozhodnutie.

Na základe listinných dôkazov je zrejmé, že navrhovanú činnosť je potrebné posudzovať komplexne, pričom pri ťažbe kremenca je zároveň potrebné posúdiť aj s tým súvisiacu výsypku, teda v zmysle § 18 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. s ohľadom na to, že predstavuje environmentálnu záťaž, ktorá síce nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona avšak v kumulácii dobývania ložiska s výsypkou predstavuje taký potenciálny vplyv na životné prostredie, ktorý je potrebné posúdiť a z toho dôvodu prvostupňový orgán správne rozhodol, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Odvolací orgán záverom poukazuje na skutočnosť, že prvostupňové ako aj druhostupňové rozhodnutie tvoria jeden celok, z čoho vyplýva, že druhostupňový správny orgán, pokiaľ má za preukázané, že neexistujú rozpory v dôkazoch a že bol prvostupňovým orgánom dostatočne zistený skutkový stav tak, ako je tomu v tomto prípade, môže sa odvolací orgán stotožniť a poukázať na obsah prvostupňového správneho rozhodnutia, ktoré považuje za vecne správne.

Z uvedeného dôvodu po preskúmaní rozkladom napadnutého rozhodnutia a príslušnej spisovej dokumentácie a s prihliadnutím na stanovisko osobitnej komisie konštatujem, že v uvedenej veci bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa v zmysle § 61 ods. 2 správneho poriadku nemožno odvolať. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Tomáš Taraba
podpredseda vlády
a minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Doručuje sa *(elektronicky):*
1. Mesto Banská Štiavnica, Námestie sv. Trojice 3, 969 01 Banská Štiavnica
2. SILICA, s. r. o., Nad Plážou 14554/33, 974 01 Banská Bystrica
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy, Kammerhofská 26, 969 01 Banská Štiavnica

Na vedomie:
4. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, Ul. 9 Mája 2, 975 90 Banská Bystrica
5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek prostredia kraja, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
6. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
7. Okresný úrad Banská Bystrica, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek ŽP kraja, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
8. Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor, oddelenie lesného hospodárstva, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
9. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
10. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
12. Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorovova 29 B, 974 01 Banská Bystrica
13. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica
14. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44/a, 827 15 Bratislava
15. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
17. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU